

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2022 – 2023

Limba și literatura croată maternă

Numele:.....

.....

Inițiala prenumelui tatălui:

.....

Prenumele:.....

.....

Școala de proveniență:

.....

Centrul de examen:

.....

Localitatea:

.....

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Subiectul I

30 de puncte

Daje se slijedeći tekst:

Gdje je sada krševita Ćićarija, bila su jedanput velika mutna jezera, a po ostaloj Istri nigdje potoka ni vrela.

Jednog dana dođoše Istrani pred orača Dragonju, koji je bio visok kao planina.

Rekoše:

– Dragonja i Milonja naš, pomozì nam! U Ćićariji mnogo mrtve vode, a od Ćićarije do mora zemlja suha i žedna. Svni vodu iz tih tvoji jezera k moru, pa će sva Istra biti zelen vrt.

Ljudeskara digne plug i volove pa zaore od prvog jezera sve do obale morske. Kako on reže zemlju, onako voda za njim teče. Kad mu volovi zagariše u more, on se okrenu. Vidi, nastala je čitava rijeka, a niz nju trava raste i stabla niču.

– He – reče. – Neka se ta voda pozove Dragonja kao i ja.

Sutradan izora div drugo korito. Stvorio je novu, još ljepšu rijeku i rekao:

- Ova teče polaganije. Neka se zato zove Mirna kao i moja žena.

Kada zatim dođe na treće jezero, a on se nečemu domisli:

– Sad ću izbrazditi najljepšu brazdu pa ću ovu treću rječicu prozvati imenom svoje kćerke Drage. Ore Dragonja, ore. I treće se jezero suši, a voda osta za ljudeskarom. Stignuo je baš pod kaštel u Pazinu usred zemlje Istre.

Gleda ga s prozora žena moćnoga i silnoga pazinskoga kapetana. Gleda i sve mu se ruga. Ogradila rukama usta, pruža glavu i viče:

– Ej, Dragonja, ostario si. Plitko oreš, i brazda ti je kriva. Hoćeš li da ti pomognemo? On se uvrijedi; digne plug na rame i potjera natrag volove.

Voda se valja pod kaštel, ali joj visoka stijena ne da naprijed. Diže se. Poplavit će, progutat će čitav Pazin.

– Dragonja, mi nismo ničemu krivi. Poginusmo! - viču za njim Pazinjani. I stoji plač žena i djece. – Bogme niste – veli Dragonja te se vraća. Gazi vodu i udara nogom ispod litice. Stvori se grdna jama, koja siše svu onu vodu.

I Dragonja nije morao dalje prema moru.

Mjesto rječice Drage teče i sada trećom Dragonjinom brazdom vijugava i mutna Fojba, koja uvire u Pazinsku jamu, pa se u njoj i netragom gubi

(Orač Dragonja, Vladimir Nazor)

Napișiți odgovor na svaki od slijedećih zahtjeva koji se odnose na gore navedeni književni tekst. Odgovor upišite na navedeno mjesto svakog zahtjeva.

1. Napiši što su uradili Istrani:

3 boda

2. Izaberi točan odgovor iz datih riječi:

Gdje je sada krševita Ćićarija, bila su jedanput:

- a) velika mutna jezera
- b) velika plava jezera
- c) mala jezera
- d) velika rijeka

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

3. Izaberi točan odgovor iz datih riječi:

Dragonja zvao je prvu rijeku:

- a) Mirna
- b) Draga
- c) Dragonja
- d) Fojba

3 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

4. Što je uradio Dragonja? Odgovor napiši na prazne crte:

4 boda

5. U slijedećoj tablici označi X ispred točnih ili netočnih tvrdnja povezanih za gore navedeni tekst. **4 boda**

Tvrdnja	Točna	Netočna
a. Orač Dragonja je bio visok kao planina.		
b. Od Čičarije do mora zemlja je bila puna vode.		
c. Treća rijeka zvala se Mirna.		
d. Oranjem Dragonja je stigao pod kaštel u Pazinu.		

6. Objasni značenje slijedećih frazema "visok kao planina" "mrtve vode". **6 bodova**

7. Polazeći od slijedećih pitanja: Tko?, Što?, Gdje?, Kada?, Zašto? ukratko ispričaj ulomak. **7 bodova**

Daje se slijedeći tekst:

Stanovnici otoka Zlarina bavili su se koraljstvom od davnina i u vrijeme Mletačke Republike prodavali su neobrađene koralje Napulju i Siciliji. Zbog teškog života i gladi mnogi su se stanovnici Žirja u prošlosti iselili u sjevernu Ameriku i Australiju. Kopnu najbliži i najveći otok na šibenskom području je otok Murter. Odvojen je od kopna uskim kanalom preko kojega je u mjestu Tisno izgrađen pokretni most. Na otoku se Murteru nalaze četiri mjesta: Murter, Tisno, Jezera i Betina.

1. Antonim za riječ "teškog" je:

- a. lakog b. velikog c. radnog d. niskog

2 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

2. Sinonim za riječ "davnina" je:

- a. sadašnjost
b. prošlost
c. danas
d. sada

2 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

3. Na prazne crte napiši pravilno riječ iz zagrade.

7 bodova

Kiša ide _____(otok), popostaje. Dobro razmoči _____(vinograd), onda se odšeta do _____ (more), dugo pravi _____ (krugovi), zatim se vrati i poprska ovce. Zavuče se nekamo u napušteni pastirski _____(stan), odspava nekoliko minuta pa potrči grbavom _____(cesta), diže _____(prašina).

4. Pronađi kojoj vrsti pridjeva pripada riječ "najveći":

- a. opisni pridjev
b. gradivni pridjev
c. posvojni pridjev

2 boda

Točan odgovor nalazi se pod točkom:

5. Odredi broj, osobu i rod slijedećih glagola: bavili su se, odvojen je, se nalaze.

6 bodova

6. Odredi rod i broj slijedećih riječi: koraljstvom, stanovnici.

4 boda

7. Odredi padež slijedećih imenica: koralje, života, kanalom.

3 boda

8. Izvrși morfoloșku analizu imenice "vrijeme" iz slijedeće rečenice:

Stanovnici otoka Zlarina bavili su se koraljstvom od davnina i u vrijeme Mletačke Republike prodavali su neobrađene koralje Napulju i Siciliji.

4 boda

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Daje se slijedeći tekst:

Jezero je vodom ispunjena prirodna depresija na kopnu, koja nema neposredne veze s morem. Većina jezera su slatkovodna i smještene su na sjevernoj polutki na višim širinama. Umjetna su jezera akumulacijski bazeni hidrocentrala, ribnjaci i dr. Dijelovi mora odijeljeni od kopna pješčanim prudovima nisu jezera. Velika jezera ponekad se nazivaju "unutrašnjim morima" (Kaspijsko).

Termin jezero također se koristi za opisivanje prirodnih obilježja poput jezera Eyre koje je većinu vremena suho ali se napuni tijekom sezonskih uvjeta obilnih kiša. Mnoga su jezera umjetna pa se stvaraju za hidroelektričnu opskrbu strujom, rekreaciju (plivanje, daskanje na vjetru,...), opskrbu vodom, itd.

Finska je poznata kao Zemlja tisuću jezera, a Minnesota kao Zemlja deset tisuća jezera. Velika jezera Sjeverne Amerike podrijetlom su iz ledenog doba. Preko 60% svjetskih jezera nalazi se u Kanadi pretežito zato što zemljom dominira neulančani sustav otjecanja.

Polazeći od gornjeg teksta napiši sastav pod naslovom *Jedan dan pokraj jezera*.

Bodovanje za sastav dodjeli se tako:

- 1) sadržaj sastava – **20 bodova** (kompozicija – 6 bodova, respektiranje teme – 5 bodova, adekvatan stil – 5 bodova, upotrebljavanje podataka iz datog teksta – 4 boda);
- 2) logičnost iznošenja ideja i originalnost misli – **4 boda** (logičnost iznošenja ideja – 2 boda; originalnost misli – 2 boda);
- 3) respektiranje norme pravilnog izražavanja – **6 bodova** (respektiranje pravopisnih norma – 3 boda; respektiranje rečeničnih znakova – 2 boda; čitljivost – 1 bod).

Napomena! Bodovanje za sastav dodjeli se samo ako sastav ima 150 riječi i govori o datoj temi.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. The area is empty and occupies most of the page.